

KOMISIJAS REGULA (EK) Nr. 584/2008

(2008. gada 20. jūnijs),

ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2160/2003 attiecībā uz Kopienas uzdevumu samazināt *Salmonella Enteritidis* un *Salmonella Typhimurium* izplatību tītaru

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 17. novembra Regulu (EK) Nr. 2160/2003 par salmonellas un dažu citu pārtikā sastopamu zoonozes īpašu izraisītāju kontroli⁽¹⁾ un jo īpaši tās 4. panta 1. punktu un 13. pantu,

tā kā:

(1) Regulas (EK) Nr. 2160/2003 mērķis ir nodrošināt, ka tiek veikti pienācīgi un iedarbīgi pasākumi *Salmonella* un citu zoonozes izraisītāju atklāšanai un kontrolei visos atbilstošos ražošanas, pārstrādes un realizācijas posmos, jo īpaši pirmējās ražošanas līmenī, lai ierobežotu to izplatību un sabiedrības veselības apdraudējumu.

(2) Regula (EK) Nr. 2160/2003 paredz, ka nosakāms Kopienas uzdevums, lai primārās ražošanas līmenī samazinātu visu to *Salmonella* serotipu izplatību tītaru vidū, kuri var kaitēt sabiedrības veselībai. Izplatības samazināšana ir būtiska, ievērojot stingros pasākumus, kas no 2010. gada 12. decembra jāpiemēro svaigai gaļai, kas iegūta no inficētām tītaru saimēm saskaņā ar minēto regulu. Jo īpaši svaigu mājputnu gaļu, tostarp tītaru gaļu nedrīkst laist tirgū lietošanai pārtikā, izņemot ja tā atbilst šādam kritērijam: “*Salmonella* nav atrasta 25 gramos produkta”.

(3) Regula (EK) Nr. 2160/2003 nosaka, ka Kopienas uzdevums paredz skaitliski noteikt to epidemioloģisko vienību maksimālo īpatsvaru procentos, kas joprojām ir pozitīvas, un/vai to epidemioloģisko vienību skaita minimālo procentuālo samazināšanos, kas joprojām ir pozitīvas, norādīt maksimālo termiņu, līdz kuram ir jāizpilda noteiktais uzdevums, un noteikt vajadzīgās testu shēmas, kas ļauj pārliecināties par uzdevuma izpildi. Attiecīgos gadījumos tam ir jāaptver sabiedrības veselībai bīstamu serotipu noteikšana.

(4) Regula (EK) Nr. 2160/2003 nosaka, ka, izvirzot Kopienas uzdevumu, jāņem vērā valstu noteikto pasākumu īstenošanā iegūtā pieredze un Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādei nosūtītā informācija saskaņā ar spēkā esošajām Kopienas prasībām, jo īpaši saskaņā ar informāciju, kas paredzēta Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 17. novembra Direktīvā 2003/99/EK par zoonožu un zoonožu ierosinātāju uzraudzību⁽²⁾ un jo īpaši tās 5. pantā.

(5) Regula (EK) Nr. 2160/2003 paredz, ka, nosakot katru Kopienas uzdevumu, Komisija veic paredzamo izmaksu un priekšrocību analīzi. Tomēr, atkāpjoties no šīm normām, Kopienas uzdevumam samazināt *Salmonella Enteritidis* un *Salmonella Typhimurium* izplatību tītaru var noteikt pārejas periodu bez minētās analīzes.

(6) Tāpēc saskaņā ar Komisijas 2006. gada 29. septembra Lēmumu 2006/662/EK par Kopienas finansējumu dalībvalstīs plānotā pamatpētījumā par salmonellu izplatību tītaru saimēs ir savākti salīdzināmi dati par attiecīgo *Salmonella* serotipu izplatību tītaru saimēs dalībvalstīs⁽³⁾.

(7) Regula (EK) Nr. 2160/2003 nosaka, ka trīs gadu pārejas posmā Kopienas uzdevums attiecībā uz tītaru ir aptvert tikai *Salmonella Enteritidis* un *Salmonella Typhimurium*. Citi serotipi, kuri var kaitēt sabiedrības veselībai, iespējams, tiks aplūkoti pēc šī laikposma.

(8) Lai pārbaudītu, kā tiek izpildīts Kopienas uzdevums, šajā regulā jāparedz atkārtota paraugu ņemšana tītaru saimēs.

(9) Saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2160/2003 15. pantu notika apspriešanās ar Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādi (EFSA) par Kopienas uzdevuma noteikšanu attiecībā uz tītaru.

⁽¹⁾ OV L 325, 12.12.2003., 1. lpp. Regulā jaunākie grozījumi izdarīti ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 1237/2007 (OV L 280, 24.10.2007., 5. lpp.).

⁽²⁾ OV L 325, 12.12.2003., 31. lpp. Direktīvā grozījumi izdarīti ar Padomes Direktīvu 2006/104/EK (OV L 363, 20.12.2006., 352. lpp.).

⁽³⁾ OV L 272, 3.10.2006., 22. lpp.

- (10) EFSA darba grupa datu vākšanai par zoonozēm 2008. gada 28. aprīlī pieņēma ziņojumu *Report on the Analysis of the baseline survey on the prevalence of Salmonella in flocks of turkeys in the EU, 2006–2007, Part A: Salmonella prevalence estimates*. (Ziņojums par pamatpētījuma analīzi par *Salmonella* izplatību tītaru saimēs ES 2006.–2007. gadā, A daļa: *Salmonella* izplatības aplēses).
- (11) Saskaņā ar Komisijas 2007. gada 12. jūnija Regulu (EK) Nr. 646/2007, ar ko īsteno Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (EK) Nr. 2160/2003 par Kopienas uzdevumu samazināt *Salmonella Enteritidis* un *Salmonella Typhimurium* izplatību broileriem un atceļ Regulu (EK) Nr. 1091/2005⁽¹⁾, *Salmonella* noteikšanas broileru saimē paraugam jāizmanto vismaz divi bahilu/“zeķu” pāri. Jaunākie zinātniskie dati rāda, ka viena bahilu/“zeķu” pāra izmantošana apvienojumā ar putekļu paraugu ir vismaz tikpat jutīga kā paraugu ņemšana, izmantojot divus bahilu/“zeķu” pārus. Tāpēc šis apvienojums jāatļauj kā paraugu ņemšanas alternatīva metode un attiecīgi jāgroza Regula (EK) Nr. 646/2007.
- (12) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Pārtikas aprites un dzīvnieku veselības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Kopienas uzdevums

1. Regulas (EK) Nr. 2160/2003 4. panta 1. punktā minētais Kopienas uzdevums samazināt *Salmonella Enteritidis* un *Salmonella Typhimurium* tītaru vidū (“Kopienas uzdevums”) ir šāds:
- a) līdz 2012. gada 31. decembrim samazināt nobarojamo tītaru saimju, kuras joprojām ir pozitīvas uz *Salmonella Enteritidis* un *Salmonella Typhimurium*, maksimālo īpatsvaru līdz 1 % vai mazāk un
- b) līdz 2012. gada 31. decembrim samazināt pieaugušo tītaru saimju, kuras joprojām ir pozitīvas uz *Salmonella Enteritidis* un *Salmonella Typhimurium*, maksimālo īpatsvaru līdz 1 % vai mazāk.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2008. gada 20. jūnijā

Tomēr dalībvalstīs, kurās ir mazāk nekā 100 pieaugušu vaislas tītaru vai nobarojamo tītaru saimju, Kopienas uzdevums paredz, ka līdz 2012. gada 31. decembrim ne vairāk kā viena pieaugušu vaislas tītaru vai nobarojamo tītaru saime var palikt pozitīva.

2. Testa shēma Kopienas uzdevuma izpildes gaitas pārbaudei ir izklāstīta pielikumā.

3. Komisija apsver pielikumā sniegtā uzdevuma un testa shēmas pārskatīšanu, balstoties uz pieredzi, kas gūta Regulas (EK) Nr. 2160/2003 5. panta 1. punktā minētās valsts kontroles programmas pirmajā gadā – 2010. gadā.

2. pants

Grozījumi Regulā (EK) Nr. 646/2007

Regulas (EK) Nr. 646/2007 pielikumam pievieno šādas daļas.

1) Aiz 2. punkta:

“Kā alternatīvu kompetentā iestāde var pieņemt lēmumu, ka jāizmanto viens pāris bahilu, ņemot paraugus no 100 % kūts virsmām, ja tos apvieno ar putekļu paraugu, kas ņemts no dažādām vietām visā kūtī, kur ir acīmredzami putekļi.”

2) Pēc 3. panta 1. punkta otrās daļas:

“Putekļu paraugu vēlams analizēt atsevišķi. Tomēr kompetentā iestāde var nolemt analīzei to apvienot ar bahilu/“zeķu” pāri.”

3. pants

Stāšanās spēkā un piemērojamība

Šī regula stājas spēkā trešajā dienā pēc tās publicēšanas Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī.

Šīs regulas 1. panta 1. un 3. punktu un 2. pantu piemēro no 2008. gada 1. jūlija, un 1. panta 2. punktu piemēro no 2010. gada 1. janvāra.

Komisijas vārdā —
Komisijas locekle
Androulla VASSILIOU

⁽¹⁾ OV L 151, 13.6.2007., 21. lpp.

PIELIKUMS

Testa shēma, kas vajadzīga Kopienas uzdevuma izpildes pārbaudei, kā minēts 1. panta 2. punktā**1. Paraugu ņemšanas biežums un statuss**

- a) Izlases plānā ietver visas nobarojamo un vaislas tītaru saimes, uz kurām attiecas Regulas (EK) Nr. 2160/2003 piemērošanas joma.
- b) Paraugus no tītaru saimēm ņem kompetentā iestāde pēc pārtikas aprītē iesaistīta uzņēmēja iniciatīvas.
- i) Paraugu ņemšanu nobarojamo un vaislas tītaru saimēs pēc pārtikas aprītē iesaistīta uzņēmēja iniciatīvas veic saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 2160/2003 5. panta 3. punktu trīs nedēļu laikā, pirms putni tiek pārvietoti uz kautuvi. Rezultāti ir spēkā ne ilgāk kā sešas nedēļas pēc paraugu ņemšanas, un tāpēc var būt vajadzīga atkārtota paraugu ņemšana tajā pašā saimē.
- ii) Turklāt paraugu ņemšana vaislas tītaru saimēs notiek pēc pārtikas aprītē iesaistīta uzņēmēja iniciatīvas:
- audzējamajās saimēs: dienas vecumā, četru nedēļu vecumā un divas nedēļas pirms pārvietošanas uz dēšanas fāzi vai dēšanas sektoru,
 - pieaugušo tītaru saimēs: vismaz katru trešo nedēļu dēšanas periodā saimniecībā vai inkubatorā.
- iii) Kompetentās iestādes veiktajai paraugu ņemšanai jāietver vismaz:
- reizi gadā visas saimes 10 % saimniecību, kurās ir vismaz 250 pieaugušu vaislas tītaru vecumā no 30 līdz 45 nedēļām, bet jebkurā gadījumā ietverot visas saimniecības, kurās pēdējo 12 mēnešu laikā atklāta *Salmonella Enteritidis* vai *Salmonella Typhimurium*, un visas saimniecības, kurās ir elites, ceturtais paaudzes un trešās paaudzes vaislas tītari; minētie paraugi jāņem arī inkubatorā,
 - visas saimniecības saimes gadījumā, ja pārtikas aprītē iesaistīta uzņēmēja vai oficiālas kontroles inkubatorā ņemtajos paraugos atklāj *Salmonella Enteritidis* vai *Salmonella Typhimurium*, jāveic infekcijas cēloņa izmeklēšana,
 - reizi gadā visas saimes 10 % saimniecību, kurās ir vismaz 500 nobarojamo tītaru, bet jebkurā gadījumā:
 - visas saimes saimniecībā, ja pārtikas aprītē iesaistīta uzņēmēja ņemtajos paraugos atklāta viena *Salmonella Enteritidis* vai *Salmonella Typhimurium* pozitīva saime, izņemot, ja šo saimju tītaru gaļu paredzēts rūpnieciski apstrādāt paaugstinātā temperatūrā vai citādi, lai iznīcinātu *Salmonella*, un
 - visas saimes saimniecībā, ja iepriekšējos pārtikas aprītē iesaistīta uzņēmēja ņemtajos paraugos atklāta viena *Salmonella Enteritidis* vai *Salmonella Typhimurium* pozitīva saime, un
 - katru reizi, kad kompetentā iestāde to uzskata par vajadzīgu.

Kompetentās iestādes veikta paraugu ņemšana var aizstāt pēc uzņēmēja iniciatīvas veiktu paraugu ņemšanu.

2. Paraugu ņemšanas protokols**2.1. Paraugu ņemšana inkubatorā**

Inkubatorā paraugus ņem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1003/2005 ⁽¹⁾ pielikuma 2.2.1. punkta noteikumiem.

2.2. Paraugu ņemšana saimniecībā**2.2.1. Vaislas tītari**

Paraugus ņem saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1003/2005 pielikuma 2.2.2. punkta noteikumiem.

⁽¹⁾ OV L 170, 1.7.2005., 12. lpp.

2.2.2. Nobarojamie tītari

Jāņem vismaz divi bahilu/"zeķu" pāri. Tajās saimēs, kur tītarus tur brīvās turēšanas apstākļos, paraugus ņemt tikai kūti. Visas bahilas/"zeķes" jāapvieno vienā paraugā.

Saimēs, kurās ir mazāk par 100 tītariem un kur nav iespējams izmantot bahilas/"zeķes", jo pieklūt kūtim nav iespējams, tos var aizstāt ar paraugiem, kas ņemti ar roku – bahilas vai zeķes uzvelkot uz rokas, kas ietērpta cimdā, paberzējot to pa virsmu, ko sedz svaigi mēsli, vai, ja tas nav iespējams, ar citām mēsļu paraugu ņemšanas metodēm.

Pirms bahilu/"zeķu" uzvilšanas to virsmu samitrina, izmantojot atšķaidītāju ar maksimālu reģenerācijas pakāpi (0,8 % vāramā sāls, 0,1 % peptona sterilā dejonizētā ūdenī) vai sterilu ūdeni, vai jebkādu citu atšķaidītāju, ko ir apstiprinājusi valsts references laboratorija, kas minēta Regulas (EK) Nr. 2160/2003 11. pantā. Aizliegts izmantot saimniecības ūdeni, kura sastāvā ir antibakteriālas vielas vai citi dezinfekcijas līdzekļi. Ieteicamais veids, kā samitrināt bahilas, ir ieliet šķīdumu bahilās pirms to uzvilšanas. Bahilas vai zeķes var arī autoklāvēt ar atšķaidītāju autoklāva somās vai burkāš pirms to lietošanas. Atšķaidītāju var arī lietot pēc bahilu uzvilšanas, izmantojot aerosolu vai pudeli.

Nodrošina, lai visas kūts daļas paraugu ņemšanai būtu sadalītas proporcionāli. Ar katru pāri jānostaigā apmēram 50 % no kūts teritorijas.

Kā alternatīvu kompetentā iestāde var pieņemt lēmumu, ka jāizmanto viens pāris bahilu, ņemot paraugus no 100 % kūts virsmām, ja tos apvieno ar putekļu paraugu, kas ņemts no dažādām vietām visā kūti, kur ir acīmredzami putekļi.

Pēc paraugu ņemšanas pabeigšanas bahilas/"zeķes" piesardzīgi novelk, lai nenobirtu pielīpušais materiāls. Lai saglabātu šo materiālu, bahilas var izgriezt uz otru pusi. Tās ieliek maisā vai traukā un marķē.

Kompetentā iestāde uzrauga pārtikas aprītē iesaistītu uzņēmēju izglītību, lai garantētu pareizu paraugu ņemšanas protokola piemērošanu.

Ja paraugus ņem kompetentā iestāde gadījumos, kad ir aizdomas par *Salmonella* infekciju saimniecībā esošā saimē, vai citā gadījumā, ko uzskata par atbilstošu, kompetentā iestāde, izdarot nepieciešamos papildu testus, pārliecinās, ka tītaru saimju *Salmonella* izmeklējumu rezultātus neietekmē šajās saimēs izmantotie antibakteriālie līdzekļi.

Ja *Salmonella Enteritidis* un *Salmonella Typhimurium* klātbūtne netiek atklāta, bet tiek konstatēti antibakteriālie līdzekļi vai baktēriju vairošanās inhibēšana, 1. panta 2. punktā minētā Kopienas uzdevuma izpildes nolūkā tītaru saime uzskatāma par inficētu.

3. Paraugu izmeklēšana

3.1. Paraugu pārvietošana un sagatavošana

Paraugus vēlams 24 stundu laikā pēc to ņemšanas ar kurjerpastu vai kurjeru nosūtīt Regulas (EK) Nr. 2160/2003 11. un 12. pantā minētajām laboratorijām. Ja tos nenosūta 24 stundu laikā, tie jāuzglabā ledusskapī. Laboratorijā paraugus uzglabā ledusskapī līdz izmeklēšanai, ko sāk 48 stundu laikā pēc paraugu saņemšanas un 96 stundu laikā pēc paraugu ņemšanas.

Bahilu/"zeķu" pāri(-us) rūpīgi izsaiņo, lai izvairītos no pielīpušo kūtsmēsļu zudumiem, apvieno un ievieto 225 ml buferētā peptona šķīdumā (BPW), kas iepriekš uzsildīts līdz istabas temperatūrai. Bahilas/"zeķes" pilnīgi jāiegremdē BPW, un tāpēc, ja vajag, var pieliet vēl BPW.

Putekļu paraugu vēlams analizēt atsevišķi. Tomēr kompetentā iestāde var nolemt analīzei to apvienot ar bahilu/"zeķu" pāri.

Paraugu sakrata, lai tas homogenizētos, un pēc tam kultūrai piemēro 3.2. punktā aprakstīto atklāšanas metodi.

Citus paraugus (piemēram, no inkubatoriem) sagatavo saskaņā ar Regulas (EK) Nr. 1003/2005 pielikuma 2.2.2. punkta noteikumiem.

Ja ir vienošanās par ISO standartiem par kūtsmēslu sagatavošanu *Salmonella* atklāšanai, tos piemēro un ar tiem aizstāj šajā punktā minētos noteikumus par paraugu sagatavošanu.

3.2. Noteikšanas metode

Izmanto metodi, ko ieteikusi Kopienas salmonellas references laboratorija (KRL) Bilthovenē Nīderlandē.

Minētā metode aprakstīta ISO 6579 (2002) D pielikumā: "*Salmonella* spp. atklāšana dzīvnieku izkārnījumos un ražošanas sākuma posma paraugos". Izmanto D pielikuma jaunāko redakciju.

Pēc šīs metodes par vienīgo selektīvo barotni izmanto pusšķidru barotni (modificētu pusšķidru Rapaporta-Vasi-liada barotni (MSRV)).

3.3. Serotipizēšana

Vismaz vienam izdalītajam katra pozitīvā parauga materiālam serotipu nosaka pēc Kaufmaņa-Vaita shēmas.

3.4. Alternatīvas metodes

Attiecībā uz paraugiem, kas ņemti pēc pārtikas aprītē iesaistīta uzņēmēja iniciatīvas, Regulas (EK) Nr. 882/2004 ⁽¹⁾ 11. pantā paredzētās analīzes metodes drīkst izmantot šā pielikuma 3.1., 3.2. un 3.3. punktā paredzēto paraugu sagatavošanas, atklāšanas un serotipa noteikšanas metožu vietā, ja tās ir apstiprinātas saskaņā ar EN/ISO 16140/2003.

3.5. Celmu uzglabāšana

Laboratorijai jāgarantē, ka kompetentā iestāde var ņemt vismaz vienu izolētu *Salmonella* spp. celmu no katras kūts gadā un uzglabā to, lai turpmāk būtu iespējams veikt bakteriofāgu tipizēšanu vai antibakteriālās uzņēmības pārbaudes, izmantojot parastās kultūru savākšanas metodes, kam jānodrošina celmu saglabāšanās vismaz divus gadus.

4. Rezultāti un ziņošana

4.1. *Salmonella* Enteritidis un/vai *Salmonella* Typhimurium noteikšana

Laboratorija nekavējoties ziņo kompetentajai iestādei par katru atklāto *Salmonella* Enteritidis un/vai *Salmonella* Typhimurium gadījumu un sniedz ziņas par saimniecību un saimi.

4.2. Izplatības aprēķināšana Kopienas uzdevuma izpildes pārbaudei

Tītaru saime nolūkā pārbaudīt Kopienas uzdevuma izpildi uzskatāma par pozitīvu, ja saimē atklāj *Salmonella* Enteritidis un/vai *Salmonella* Typhimurium klātbūtni (izņemot vakcīnas celmus).

Pozitīvas tītaru saimes uzskaita tikai vienreiz neatkarīgi no veikto paraugu ņemšanas un testēšanas darbību skaita, un par tām ziņo tikai pirmajā pozitīvu paraugu gadā.

Izplatību aprēķina atsevišķi nobarojamo tītaru saimēm un pieaugušo vaislas tītaru saimēm.

⁽¹⁾ OV L 165, 30.4.2004., 1. lpp.

4.3. Gada ziņojumi

Gada ziņojumā ietver šādu informāciju:

- a) kopējais nobarojamo tītaru saimju un pieaugušu vaislas tītaru saimju skaits, kurās paraugus ņēma kompetentā iestāde vai pārtikas aprītē iesaistīts uzņēmējs;
- b) kopējais ar *Salmonella Enteritidis* vai *Salmonella Typhimurium* inficēto nobarojamo tītaru saimju un pieaugušu vaislas tītaru saimju skaits;
- c) visi *Salmonella* izolētie serotipi (ieskaitot tos, kas nav *Salmonella Enteritidis* un *Salmonella Typhimurium*) un kopējais ar katru serotipu inficēto saimju skaits;
- d) paskaidrojumi par rezultātiem, jo īpaši par izņēmuma gadījumiem.

Rezultātus un visu attiecīgo papildu informāciju iekļauj Direktīvas 2003/99/EK ⁽¹⁾ 9. panta 1. punktā paredzētajā ziņojumā par tendencēm un avotiem.

4.4. Papildu informācija

Pēc Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes pieprasījuma dara pieejamu šādu informāciju par katru tītaru saimi, kurā analīzes veikusi minētā iestāde vai tās veiktas valsts līmenī:

- a) paraugs, ko ņēmusi kompetentā iestāde vai pārtikas aprītē iesaistīts uzņēmējs;
- b) saimniecības atsauces numurs, kas laika gaitā nav mainīts;
- c) kūts atsauces numurs, kas laika gaitā nav mainīts;
- d) parauga ņemšanas mēnesis.

⁽¹⁾ OV L 325, 12.12.2003., 31. lpp.